

Financiranje subjekata privatnog sektora (koji nisu niti MSP niti Mid-Cap)

Kriteriji i postupci odobrenja sredstava EIB-ovog zajma (dalje u tekstu „MBIL“) za srednje kapitalizirana poduzeća, koji se odobrava Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (dalje u tekstu „Zajmoprimac“) za financiranje malih i srednje velikih ulaganja kako je definirano u Dijelu 2 (dalje u tekstu „Potprojekt“ ili zajedno „Potprojekti“) koje provode krajnji korisnici iz privatnog sektora (dalje u tekstu „Krajnji korisnici“).

1. KRAJNI KORISNICI, IZNOS I ROK, LOKACIJA

1.1. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici su poduzeća u privatnom vlasništvu s više od 3.000 zaposlenika na konsolidiranoj osnovi u vrijeme predodjenja prijedloga za alokaciju („Prijedlog za alokaciju“) EIB-u.

1.1.1. Prihvatljivost poduzeća koja posjeduju građevinske objekte i zemljišta za temeljnu komercijalnu djelatnost

Potrebe za financiranjem pravnih subjekata koji su osnovani za posjedovanje nekretnina (zemljište i zgrade) što će koristiti (putem davanja u najam) temeljna komercijalna djelatnost mogu biti prihvatljive ukoliko poduzeće za nekretnine i temeljna komercijalna djelatnost pripadaju istoj grupi, ukoliko je komercijalni subjekt jasno identificiran te je u skladu s kriterijima prihvatljivosti koji su navedeni u ovom dokumentu. Primjenjuju se ograničenja u smislu kupnje zemljišta kako je navedeno u ovom dokumentu.

1.1.2. Financijska holding poduzeća

Financijska holding poduzeća čija jedina gospodarska aktivnost je vođenje i upravljanje portfelja udjela u temeljnom kapitalu i/ili ulaganja u druga poduzeća, nisu prihvatljiva za EIB-ovo financiranje. Također, Zajmoprimac je izričito isključen kao Krajnji korisnik u okviru ovog MBIL.

1.2. Iznos i rok kredita krajnjim korisnicima

U okviru ovog MBIL, EIB će razmatrati samo Potprojekte čiji su investicijski troškovi najmanje 40 000 EUR ali ne premašuju 25 milijuna EUR-a.

Cjelokupni iznos kredita koji se daje za neki Potprojekt iz EIB-ovih sredstava ne smije premašiti 50% ukupnih troškova Potprojekta. Zajmoprimac s Krajnjim korisnikom treba stipulirati da, ukoliko se Potprojekt financira putem nekoliko banaka, ili ukoliko podliježe EIB-ovom financiranju kroz neki EIB-ov pojedinačni zajam, neki EIB-ov Okvirni zajam, ili neku vrstu EIB-ovog posredničkog zajma, kumulativni iznos financiranja uz potporu EIB-a ne smije premašiti 50% ukupnih troškova Potprojekta.

Financiranje koje se osigurava MBIL-om i drugim sredstvima Europske unije (poput npr. Darovnica EU) ne smije premašiti 70% ukupnih troškova Potprojekta¹.

Kreditni Krajnjim korisnicima trebali bi biti srednjoročnog do dugoročnog karaktera, s rokom kredita obično ne kraćim od četiri godine, uključujući početak koji je u skladu s rokom za provedbu Potprojekta.

1.3. Lokacija

Ovaj MBIL će se koristiti za financiranje potprojekata koji se nalaze u bilo kojoj državi članici EU.

¹ 90% za Potprojekte koji se nalaze u kohezijskom području (u vrijeme potpisivanja, čitava Hrvatska smatra se kohezijskim područjem).

2. PRIHVATLJIVOST POTPROJEKATA

2.1. Opći uvjeti:

Kako bi bio prihvatljiv za EIB-ovo financiranje, Potprojekt

- treba obuhvatiti nova ulaganja, koja se mogu pojedinačno identificirati u smislu lokacije, nacrtu i koristi. Djelatnosti koje se odnose samo na popravak ili održavanje ne mogu se razmatrati;
- treba doprinijeti barem jednom od sljedećih ciljeva politike: Potpori za ekonomsku i socijalnu koheziju i konvergenciju u proširenoj Uniji; ekonomiji znanja – obrazovanju, istraživanju i razvoju te inovaciji; zaštiti okoliša i održivim zajednicama; potpori održivoj, konkurentnoj i sigurnoj energiji; Transeuropskim mrežama.
- treba biti ekonomski, ekološki, tehnički i financijski ispravan;
- će se provoditi u roku ne duljem od tri godine i biti u skladu s pravilima i ograničenjima kako je navedeno u ovom Popratnom pismu i njegovim Dodacima.
- ukoliko je dio većeg ulaganja, mora biti samodostatan i tehnički i ekonomski samoodrživ (nije ovisan o realizaciji ostatka ulaganja)².

Dodatak 1 navodi primjere tipičnih potprojekata kako bi se ilustrirali kriteriji prihvatljivosti za ulaganja.

2.2. Isključenja i ograničenja

Popis NACE šifri identificira sektore koji su isključeni iz financiranja (definirani kao „tip 2“) i sektora koji se smatraju osjetljivima (definirani kao „tip 1“), stoga je potrebna posebna procjena u ime Banke.

EIB može od vremena do vremena ažurirati listu isključenih i osjetljivih sektora. Ovaj EIB-ov popis šifri dopunjen je sljedećim specifikacijama:

2.2.1. Isključene djelatnosti i sektori

Sljedeće aktivnosti i sektori izričito su isključeni:

- a) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju oružja i municije, naoružanja, vojne ili policijske opreme ili infrastrukture te opreme ili infrastrukture kojom se ograničavaju pojedinačna ljudska prava i slobode (npr. zatvori, centri za pritvor bilo koje vrste) ili krše ljudska prava;
- b) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju ili omogućavanje korištenja opreme za igre na sreću i slične opreme;
- c) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju, obradu ili specijaliziranu distribuciju duhana, te aktivnosti koje omogućavaju korištenje duhana (npr. „prostora za pušače“);

² Velika ulaganja (za koja ukupni trošak projekta premašuje 25 milijuna EUR) se ponekad mogu sastojati od više samodostatnih dijelova. Ukoliko je svaki dio ekonomski i tehnički održiv sam za sebe, a ne ovisi o realizaciji neke druge faze, EIB može financirati svaki dio posebno, ukoliko je njihov predmetni trošak ulaganja ispod 25 milijuna EUR. Iznos predmetnog EIB-ovog financiranja ne smije premašiti 50% investicijskog troška svakog dijela. Na primjer: Subjekt privatnog sektora planira osmisliti proširenje postojećeg trgovačkog sajma. Želi izgraditi 2 hale, jednu multifunkcionalnu i jednu ekskluzivniju koja bi bila prikladna za znanstvene konferencije, a svaka bi koštala 15 milijuna EUR. Kako je ukupan trošak ulaganja iznad najvišeg iznosa koji je prihvatljiv za EIB-ovo financiranje u okviru alokacije EIB-ovog zajma, svako proširenje može tehnički i ekonomski funkcionirati nezavisno jedno od drugog. Stoga EIB može financirati svaki od naprijed navedenih dijelova do 50% predmetnog troška ulaganja.

- d) Aktivnosti koje uključuju žive životinje u eksperimentalne i znanstvene svrhe ukoliko se ne može jamčiti usklađenost s "Konvencijom Vijeća Europe za zaštitu kičmenjaka koji se koriste u eksperimentalne i druge znanstvene svrhe";
- e) Aktivnosti koje dovode do utjecaja na okoliš koji nisu u značajnom opsegu ublaženi i/ili kompenzirani (vidi također stavak 3. o usklađenosti s direktivama EU-a i nacionalnim zakonima o okolišu);
- f) Aktivnosti koje se smatraju etički ili moralno kontroverznima ili koje su zabranjene prema nacionalnim zakonima, npr. istraživanje o kloniranju ljudi;
- g) Kupnja ugleda („goodwill“); kupnja patenata i licenci, prava na poljoprivrednu proizvodnju/proizvodnju hrane ili kvota, ostala prava na proizvodnju ili distribuciju ukoliko ih daje javno tijelo (na primjer za medije i usluge) te licenci ili prava za istraživanje mineralnih resursa;
- h) Aktivnosti koje predstavljaju isključivo poslovanje s nekretninama;
- i) Aktivnosti koje predstavljaju čiste financijske transakcije (poput kupnje dionica ili nekih drugih financijskih proizvoda);
- j) Bilo koji drugi sektori koji su identificirani kao neprihvatljivi sektori na listi NACE šifri.

2.2.2. **Osjetljivi sektori**

Svaka investicija koja se odnosi na osjetljivi sektor (tip "1" na NACE popisu šifri) je prihvatljiva za financiranje ako ukupni trošak Potprojekta ne prelazi 1 milijun EUR-a (ili odgovarajuću protuvrijednost u drugoj valuti), osim ako ne spada u neku od kategorija navedenih u nastavku. U načelu, za alokaciju koja prelazi 1 milijun EUR-a (osim ako u nastavku nije drugačije određeno) za osjetljivi sektor potrebno je EIB-u na pregled dostaviti detaljne informacije o projektu.

Imajte na umu sljedeće dodatne uvjete i zahtjeve za određene osjetljive sektore:

D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJOM
---	---

Prihvatljive su niskonaponska³ distribucija električne energije i niskotlačna⁴ distribucija prirodnog plina. Za bilo koji drugi Potprojekt u ovom sektoru, EIB treba konzultirati prije podnošenja prijedloga za alokaciju.

35112100 Hidroelektrane: konvencionalne (sa spremištem)
Očekivani trošak proizvodnje električne energije u stanici treba biti manji ili jednak, EIB-ovoj "standardnoj cijeni električne energije"⁵.
"Velike brane"⁶ nisu prihvatljive za financiranje. Druge brane su prihvatljive bez traženja EIB-ovog mišljenja.

35113100 Biomasa
Za Potprojekte koji se odnose na "osjetljive" djelatnosti (šifra prihvatljivosti "1") uz ukupne troškove projekta iznad 5 milijuna EUR-a i / ili potrebnu studiju utjecaja na okoliš EIB-u na pregled treba dostaviti detaljne informacije o

³ Niskonaponski znači do 1000 Volta.

⁴ Niskotlačni znači do 4 bara.

⁵ "Standardna cijena električne energije" je 96 EUR/MWh, pod pretpostavkom rada uz bazno opterećenje, 5% realne diskontne stope i 20 godina ekonomskog životnog vijeka

⁶ U ovu svrhu, velika brana je definirana kao ona koja ima i) visinu od 15 metara ili više od temelja ili ii) visinu između 5 i 15 metara sa spremnikom kapaciteta više od 3 milijuna kubičnih metara (Svjetska komisija za brane).

projektu. Pri proučavanju tih zahtjeva, EIB će zahtijevati i sljedeće opće preduvjete u pogledu certificiranja i isplativosti:

Elektrane na biomasu od celuloznog materijala moraju koristiti gorivo dobiveno iz održivog izvora biomase s EU certifikatom.

Elektrane na biomasu koje se koriste za proizvodnju toplinske energije trebaju dokazati konkurentnost s alternativama na fosilna goriva. Troškovi proizvodnje same električne energije iz elektrana trebaju biti manji ili jednaki, standardnoj cijeni električne energije.

Za elektrane na biomasu koje koriste procese bioplina, najmanje 25% sirovina potrebnih u bilo koje doba godine mora biti isporučeno iz vlastite poljoprivredne aktivnosti dioničara.

Za Potprojekte čiji su ukupni troškovi projekta manji od 5 milijuna EUR-a, provjera navedenih preduvjeta delegira se Zajmoprimcu.

- 35113300 Sunčeva energija
Sunčeva energija (toplinska i fotonaponska):
Za fotonaponske sustave instalirane snage veće od 0,5 MWp po mjestu, na raspolaganju trebaju stajati procjena prinosa zasebne solarne iradijacije i isprobana rješenja koja dokazuju komercijalnu održivost sustava. Rješenja za grijanje vode na sunčevu energiju (SWH) trebaju dokazati konkurentnost s alternativama na fosilna goriva.
- 35113400 Vjetar – off-shore
Na raspolaganju treba stajati najmanje godina dana mjerenja vjetra na lokaciji, približno na visini rotora, i zadovoljavajuća korelacija s dugoročnim mjerenjima vjetra. Trošak proizvodnje električne energije Potprojekta mora biti manji ili jednak, standardnoj cijeni električne energije.
- 35113600 Geotermalna energija
Postojanje resursa treba dokazati programom pokusnog bušenja. Trošak proizvodnje električne energije Potprojekta mora biti manji ili jednak, standardnoj cijeni električne energije. Geotermalni Potprojekti koji se koriste za proizvodnju topline trebaju dokazati konkurentnost s alternativama na fosilna goriva.

E	VODOVOD; KANALIZACIJA, GOSPODARENJE OTPADOM I DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
---	--

Za Potprojekte vezane za "osjetljivu" djelatnost (šifra prihvatljivosti "1") kad ukupni troškovi projekta premašuju 5 milijuna EUR-a i / ili potrebnu studiju utjecaja na okoliš, EIB-u na pregled treba dostaviti detaljne informacije o projektu.

- 36000000 Sakupljanje, obrada i opskrba vodom
37000000 Kanalizacija
38000000 Sakupljanje otpada, djelatnost obrade i odlaganja; ponovno dobivanje materijala

F	GRAĐEVINARSTVO
---	----------------

- 41201400 Stanogradnja

EIB-u prihvatljivi Potprojekti stanogradnje ograničeni su na socijalne stanove **za najam**.

Svi stambeni Potprojekti moraju biti podneseni EIB-u radi dobivanja prethodnog odobrenja. Prilikom provjere tih zahtjeva, EIB će primjenjivati sljedeće opće preduvjete:

- Projekt je dio određenog stambenog plana ili plana obnove urbane cjeline navedenog/ih područja;
- Postojanje solidnog i pravilnog regulatornog okvira za socijalno stanovanje (npr. definiran prag prihoda za podnositelje prijave/prihvatljiva domaćinstva) prikladno usklađen da odgovara ljudima koji nemaju pristojne uvjete stanovanja (npr. žive u pretrpanim uvjetima, dijele sanitarije s drugim jedinicama/kućanstvima);
- Oblik stanovanja/zakupa dugoročno ostaje nepromijenjen, barem za vrijeme trajanja kredita;
- Osigurano je dugoročno upravljanje i održavanje stambenog fonda;
- Postojanje redovitog sveobuhvatnog i učinkovitog nadzora i kontrolnih mehanizama – kako za grade tako i za primjenu regulatornog okvira.

J	INFORMACIJE I OBAVIJESTI
---	--------------------------

Potprojekti vezani za "osjetljivu" djelatnost (šifra prihvatljivosti "1") prihvatljivi su uz uvjet da ukupni troškovi projekta ne prelaze 5 milijuna EUR-a.

2.3. **Prihvatljivi troškovi projekta**

Poslovni porezi s mogućnošću povrata, kao što je npr. porez na dodanu vrijednost ("PDV") s mogućnošću povrata, ne mogu biti uključeni u izračun troškova projekta.

2.3.1. **Materijalna i nematerijalna imovina i obrtna sredstva**

Svi troškovi izravno povezani s ulaganjem mogu se uzeti u obzir kod izračuna troškova Potprojekta, pod uvjetom da predstavljaju značajan dodatak koji omogućuje da Potprojekt ostvari svoju ekonomsku i tehničku namjenu i pod uvjetom da izdržljivost ili trajna priroda imovine u pitanju zahtijeva srednje-ili dugoročno financiranje, i to:

- kupnja materijalne imovine, zemljišta⁷ ili nematerijalne imovine (npr. troškovi za licence⁸, razvoj, planiranje i financiranje tijekom faze izgradnje) koji su izravno povezani s Potprojektom.
- za financiranja koja spadaju u sektor "ekonomije znanja - i2i", posebno za istraživačke i tehničke razvojne programe do tri godine, troškove rada (bruto plaće) izravno povezane s Potprojektom su dio prihvatljivih troškova Potprojekta;
- rezultat Potprojekta je stalan rast obrtnih sredstava potrebnih za proširenje poslovne aktivnosti. Obrtna sredstva definiraju se kao vrijednost sirovina, radova u tijeku, gotovih zaliha i dužnici minus vjerovnici. Obrtna sredstva sama po sebi nisu prihvatljiva za financiranje, stalan rast obrtnih sredstava kao posljedica ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu mogu biti uključeni u izračun troškova projekta.

2.3.2. **Rabljena imovina (zgrade, postrojenja i oprema)**

Za nove investicije poduzeća privatnog sektora, trošak stjecanja rabljene dugotrajne imovine ne smije prelaziti više od 50% ukupnih troškova Potprojekta.

⁷ Financiranje kupnje zemljišta je isključeno, osim ako je to tehnički apsolutno neophodno za investiciju, u kojem slučaju, to nikada ne smije prelaziti 50% ukupnih troškova projekta. Financiranje kupnje poljoprivrednog zemljišta u potpunosti je isključeno.

⁸ Financiranje kupnje licenci i drugih prava intelektualnog vlasništva (IPRs) nikada ne smiju prelaziti 50% ukupnih troškova projekta. Financiranje goodwilla izričito je isključeno.

3. USKLAĐENOST S PROPISIMA EU-a I NACIONALNIM ZAKONIMA

Zajmoprimac s Krajnjim korisnikom utvrđuje da Potprojekti koji se provode sredstvima EIB-a trebaju biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom koje se primjenjuje. To se poglavito odnosi na Potprojekte na području zaštite okoliša i sektora reguliranih politikom EU-a.

EIB od Zajmoprimca također zahtijeva da uzme na znanje EIB-ovu Izjavu o ekološkim i društvenim načelima i normama⁹.

Kada je to primjenjivo, Potprojekte je moguće financirati samo ako su ispunjeni važeći nacionalni i EU propisi u pogledu nabave radova, roba i usluga¹⁰. Zajmoprimac s Krajnjim korisnikom utvrđuje da Krajnji korisnik potvrđuje da su investicije koje financira EIB u skladu s direktivama Europske unije kao i nacionalnim zakonima o nabavi, kada je to primjenjivo. Ukoliko to EIB zatraži, Zajmoprimac će osigurati da Krajnji korisnik stavi na raspolaganje EIB-u predmetne objave u Službenom listu EU-a.

⁹ <http://www.eib.org/about/publications/environmental-and-social-principles-and-standards.htm>

¹⁰ Daljnje informacije o zahtjevima EU-a vezano za natječajne postupke:
<http://www.eib.org/publications/thematic/publications.asp?publ=44>

Dodatak 1: Primjerci tipičnih Potprojekata

1.1. Ulaganja s ciljem unapređenja ekonomske i socijalne kohezije u konvergentnim regijama EU-a

Kako bi se ostvario ovaj cilj, lokacija ulaganja treba biti u konvergentnoj regiji (uključujući povlačenje i uvođenje u fazama, kako je navedeno prema http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/index_en.htm). Prihvatljiv je čitav niz infrastrukturnih ulaganja, poput:

- Telekomunikacije (npr. mreže lokalnih područja). Međutim, ti projekti mogu se podupirati samo ukoliko su samodostatni, nezavisni Potprojekti te nisu dio nekog projekta kapitalnog ulaganja velikog opsega;
- Razvoj industrijskih zona, poslovnih parkova, znanstvenih parkova itd.;
- Potprojekti kapitalnih ulaganja koji se odnose na prijevoz i promet (npr. savezne, regionalne i lokalne ceste), željeznice, luke, zračne luke i gradski (javni) transport;
- Administrativne zgrade (npr. vijećnice, općinske zgrade, društveni centri).

1.2. Ulaganja u obrazovanje, istraživanje, razvoj i inovacije (RDI) te razvijanje gospodarstva utemeljenog na znanju ("Gospodarstvo znanja - i2i")

Sljedeći Potprojekti širokog raspona prihvatljivi su unutar općih zemljopisnih granica utvrđenih ovim Popratnim pismom:

1.2.1. Obrazovanje

- Infrastruktura za obnovu, proširenje, modernizaciju, renoviranje zgrada koje služe za potrebe obrazovanja (od vrtića do sveučilišta) i pratećih objekata (studentski smještaj, kantine, sportske dvorane, itd);
- Nabava opreme za obrazovanje (tradicionalna oprema i ICT *informatička i komunikacijska tehnologija*/ oprema za učionice, knjižnice, laboratorije) i pedagoških alata (udžbenici, itd.);
- Potprojekti usmjereni na programe koje provodi javna uprava s ciljem razvijanja i širenja znanja putem novih i tradicionalnih medija.
- Komponente programa stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja;

1.2.2. Aktivnosti na području istraživanja, razvoja i inovacija (RDI)

- Potprojekti kojima se jača stvaranje (istraživanje) i širenje znanja. Uglavnom se obuhvaćaju ulaganja povezana sa sljedećim područjima
 - sveučilišna istraživanja;
 - mediji, softveri ili postupak osmišljavanja i razvoja procesnih sadržaja;
 - razvijanje e-vlade / e-zdravstva
- Potprojekti usmjereni na razvoj infrastruktura za pružanje podrške dugoročnoj konkurentnosti europskog gospodarstva
- Potprojekti usmjereni na prilagođavanje procesa usluga na području poštanske logistike, zatvaranje kruga od digitalizirane narudžbe do fizičke isporuke robe.

1.3. Ulaganja kojima se poboljšavaju kapaciteti, kvaliteta i pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama

Sljedeće vrste Potprojekata uglavnom su prihvatljive unutar općih zemljopisnih granica utvrđenih ovim Popratnim pismom.

- Potprojekti kapitalnih izdataka koji omogućuju razvijanje ljudskih potencijala kroz poboljšanu zdravstvenu zaštitu uključujući razvijanje, moderniziranje i/ili širenje zdravstvenih kapaciteta te medicinske i elektroničke opreme na svim razinama zdravstvenih usluga (npr. promocija i prevencija na području zdravstvene zaštite, opća/obiteljska medicina, dnevne bolnice, opće i specijalizirane bolnice, objekti za rehabilitaciju, dugotrajnu njegu, hospiciji, psihijatrijski i psihološki objekti, objekti za osobe s mentalnom retardacijom te objekti dentalne medicine);
- Ulaganja u istraživanje i razvoj u zdravstvu i vezano za zdravstvo, uključujući istraživačke laboratorije i kapacitete za dijagnostiku, ICT hardver i softver za zdravstvo te u medicinsko i kliničko obrazovanje;
- Potprojekti kapitalnih izdataka kojima se doprinosi pružanju usluga zdravstvene zaštite u općem kontekstu strategije i konfiguracije pružanja usluga u okviru sektora zdravstvene zaštite;
- Potprojekti kapitalnih izdataka u socijalnim programima (npr. njega u zajednici, objekti za dnevni boravak, briga za djecu i odrasle s invaliditetom, briga za starije, pomoć u kući kojom se omogućuje samostalan život osobama s invaliditetom) u općem kontekstu strategije i konfiguracije pružanja usluga u okviru sektora socijalne zaštite.

Skrećemo pažnju na to da sljedeći projekti nisu prihvatljivi:

- Etički kontroverzni projekti nisu prihvatljivi. Primjerice: istraživački laboratoriji u kojima se obavljaju pokusi na ljudskim embrijima, klinike za pobačaje, usluge/kapaciteti vezano za eutanaziju, klinike za promjenu spola, objekti za estetsku kirurgiju te planovi i logistika za iznalaženje donatora organa;

Projekti koji obuhvaćaju „sigurne jedinice“ i/ili popravne domove nisu prihvatljivi.

1.4. Ulaganja u ekološku održivost

Sljedeće vrste Potprojekata općenito su prihvatljive za EIB-ovu potporu:

- ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje na iste;
- poboljšavanje opskrbe pitkom vodom i njezine distribucije;
- proizvodnja ili ugradnja opreme za zaštitu okoliša ili smanjenje utjecaja ulaganja na okoliš, uključujući sustave mjerenja i nadzora;
- sanacija i rekultivacija zapuštenog industrijskog zemljišta (unutar granica utvrđenih poglavljem 2.2.2. – *Dijelovi B i C*);
- smanjenje buke i vibracija pomoću aktivnih i pasivnih mjera za smanjenje buke, uključujući preseljenje;
- obnova i renoviranje gradske sredine, tj. poboljšanje kvalitete života u gradskom okolišu (gradska infrastruktura, javne površine i objekti sukladno Leipziškoj povelji o održivim europskim gradovima);
- obnova zaštićenih spomenika i građevina (npr. očuvanje kulturne baštine);
- mjere za očuvanje okoliša vezane za promet i prijevoz, održivi prijevoz/održivu mobilnost.
- mjere za poboljšanje ekološke učinkovitosti

- zaštita, unapređenje i upravljanje morskim i kopnenim prirodnim resursima (uključujući krajolik, staništa, biološku raznolikost, šume, sanaciju kontaminiranog zemljišta);
- prevencija i ublažavanje prirodnih katastrofa (uključujući ulaganja nakon prirodnih katastrofa i nesreća).

Sljedeće su vrste Potprojekata prihvatljive za EIB-ovu potporu na ograničenoj osnovi:

- Obrada ili odlaganje neopasnog krutog otpada, osim spaljivanja i drugih oblika termičke obrade, općenito su prihvatljivi za financiranje u okviru ovog EIB-ovog zajma, no potrebne su prethodne konzultacije s EIB-om.
- Projekti otpadnih voda (uključujući kanalizaciju) i poboljšanja pročišćavanja otpadnih voda unutar granica utvrđenim poglavljem 2.2.2. (*Dijelovi B i C*).

1.5. Ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost

1.5.1. Ulaganja u obnovljive izvore energije

Sva ulaganja u obnovljive izvore energije trebaju biti utemeljena na modeliranju prirodnih resursa (npr. vjetar, sunčeva energija, geotermalna energija i sl.), provedba i rukovanje trebaju biti povjereni kvalificiranim stručnjacima s dokazanim iskustvom. Kada je to relevantno, potrebno je dokazati odgovarajući kapacitet za prijenos električne energije.

Primjeri Potprojekata koji su općenito prihvatljivi za EIB-ovu potporu:

- Hidroelektrane: obnova/opremanje postojećih hidroelektrana i brana za navodnjavanje, malih i mini protočnih hidroelektrana.
- Sunčeva energija (toplinska i fotonaponska) – *više podataka nalazi se u članku 2.2.2 "Osjetljivi sektori" (Dijelovi B i C).*
- Biomasa: *više podataka nalazi se u članku 2.2.2 "Osjetljivi sektori" (Dijelovi B i C).*
- Geotermalna energija – *više podataka nalazi se u članku 2.2.2 "Osjetljivi sektori" (Dijelovi B i C).*
- Snaga vjetra na kopnu. Više podataka o „off-shore“ snazi vjetra nalazi se u članku 2.2.2 "Osjetljivi sektori" (Dijelovi B i C).

1.5.2. Ulaganja u energetske učinkovitost

U načelu, prihvatljiva su ulaganja koja rezultiraju uštedom energije od 20% ili više u odnosu na potrošnju energije prije provedbe projekta. Ulaganja koja rezultiraju povećanjem energetske učinkovitosti manjim od 20% mogu također biti prihvatljiva pod uvjetom da ušteda energije može opravdati najmanje 50% troška ulaganja.

- Centralno grijanje/centralno hlađenje: obnova ili proširenje postojećih sustava, pod uvjetom da se toplinska energija proizvodi uglavnom visoko učinkovitom kogeneracijom ili iz obnovljivih izvora. Dugoročni troškovi opskrbe toplinskom energijom, uključujući sve potrebne obnove, moraju biti konkurentni zasebnim toplinskim kotlovima u zgradama.
- Ušteda energije/energetska učinkovitost zgrada u vlasništvu javnog sektora: ulaganja u obnovu postojećih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti (izolacija, zamjena kotlovnica te obnova sustava za prijenos toplinske energije i sustava za energetske upravljanje). Novogradnje - postizanje norme za energetske učinkovitost blizu maksimalne vrijednosti sukladno nacionalnom zakonodavstvu u primjeni Direktive 2002/91/EZ.

- Visoko učinkovita kogeneracija toplinske i električne energije: ušteda primarne energije (PES) radi ispunjenja kriterija za visoko učinkovitu kogeneraciju sukladno metodologiji iz EU Direktive 2004/8/EZ korištenjem referentnih vrijednosti za učinkovitost navedenih u Odluci Vijeća C(2006) 6817. Mikrogeneracija, sukladno definiciji iz Direktive, je prihvatljiva. Visoko učinkovita kogeneracija bi trebala dovesti do smanjenja relativnih emisija stakleničkih plinova na temelju projektnih usporedbi tipa „sa ili bez“. Kogeneracijski projekti koji koriste bagasu (celulozni vlaknasti ostatak iz prerade biljnih materijala) ili neku drugu biomasu u dostatnim količinama da bi se smanjio intenzitet CO₂ ispod intenziteta osnovne alternative generacije ne podliježu minimalnom zahtjevu učinkovitosti direktive budući da ih se smatra „projektima obnovljive energije“. Oporaba industrijskih plinova koji se trenutno gube u kogeneraciji ne podliježe minimalnom zahtjevu učinkovitosti direktive.